

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2017-4-76 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 18-15/283-141
Karar Tarihi : 22.05.2018

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN,
Şükran KODALAK, Mehmet AYAN

B. RAPORTÖRLER : Kerem TOMUR, Muhammed Safa UYGUR,
Nezir Furkan KIRAN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Ömer Atiker Makine Metal İnş. ve Yak. Sis. İth. İhr. A.Ş.
Temsilcisi: Av. Cengiz YÖNET
Feritpaşa Mah. Gökçebayır Sok. Kardelen Apt. 3/A
Selçuklu/KONYA

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Ömer Atiker Makine Metal İnş. ve Yak. Sis. İth. İhr. A.Ş.'nin yetkili servisleriyle yapacağı "Münhasır Yetkili Servis Sözleşmesi"ne menfi tespit/muafiyet verilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 24.11.2017 tarih ve 8655 sayılı ile intikal eden bildirim üzerine düzenlenen 14.05.2018 tarih ve 2017-4-76/MM sayılı Muafiyet/Menfi Tespit Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;
- Ömer Atiker Makine Metal İnş. ve Yak. Sis. İth. İhr. A.Ş. (ATİKER)¹ ile yetkili servisleri arasında imzalanması planlanan "Münhasır Yetkili Servis Sözleşmesi"nin (Sözleşme) 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesi kapsamında rekabeti kısıtlayıcı nitelikte bir anlaşma olması nedeniyle ilgili anlaşmaya menfi tespit belgesi verilemeyeceği,
 - Sözleşme'nin 2017/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2017/3 sayılı Tebliğ) ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2002/2 sayılı Tebliğ) ile tanınan grup muafiyetinden yararlanamayacağı,
 - 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde yer alan koşulların tümünü karşılamaması nedeniyle Sözleşme'ye bireysel muafiyet tanınamayacağı

sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

¹ Kuruma yapılan başvuru Atiker Metal İthalat İhracat ve İmalat Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına olmakla birlikte, teşebbüs temsilcisi tarafından gönderilen yazı kapsamında, mezkûr unvanlı şirketin infisah edilerek Ömer Atiker Makine Metal İnş. ve Yak. Sis. İth. İhr. A.Ş. bünyesinde birleştirilmesi kararı alındığı ifade edildiğinden, dosya bakımından incelenecek teşebbüs, anılan karar sonrası değişen mevcut unvanıyla ele alınmıştır.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. İncelenen Taraf: ATİKER

- (4) 1970 yılında çelik sacdan sondaj teçhiz boruları üretmek üzere kurulmuş olan ATİKER, üretim konusunu önce oto LPG tankları üretimine kaydırmış, daha sonra LPG ve CNG yakıt sistemleri üretimine yönelmiştir. Üretimini halihazırda Konya'da gerçekleştirmekte olan teşebbüs, ürünlerini ülke içinde ve dışında pazarlamaktadır.
- (5) Bildirim Formunda sunulan bilgilere göre ATİKER, Türkiye'de ve yurt dışında başta Atiker markalı ürünler olmak üzere AKL, Wentgas, Gasnord, Gastr, Gasua, Apollo, Tytangas, KME, Romano, Fortunati, Greengas ve KME markalı LPG dönüşüm kitlerinin üretim ve dağıtımını yapmaktadır. Teşebbüs tarafından verilen bilgilere göre; sözü edilen markaların kalıpları, endüstriyel tasarımları ve görsellikleri birbirinden farklı olmakla birlikte tüm kitlerin çalışma prensipleri aynıdır. Romano ve Fortunati, İtalyan markaları olup ATİKER bu ürünlerin Türkiye'de distribütörlüğünü gerçekleştirmektedir. ATİKER'in Türkiye genelinde toplamda (.....) yetkili servisi bulunmaktadır. Söz konusu servislerden (.....) tanesi yalnızca Atiker/Wentgas bayisi olarak faaliyet göstermekte, diğer markaların satışını yapmamaktadır. (.....) noktada ise Atiker/Wentgas ürünlerinin yanı sıra rakip ürünlerin satışı da gerçekleştirilmektedir. Geri kalan noktalarda ise Romano, AKL ve diğer markaların satışı gerçekleştirilmektedir.

G.2. ATİKER Tarafından Yapılan Başvuru

- (6) ATİKER tarafından yapılan başvuruda özetle;
- Muafiyet/menfi tespit başvurusuna konu olan Sözleşme'nin tip sözleşme olarak hazırlandığı, Kurum tarafından onaylanması halinde sözleşmelerin ATİKER münhasır yetkili servisi olmak isteyen kişi ve şirketlerle imzalanacağı,
 - Yetkili servislerin münhasıran Atiker ve Wentgas markalı ürünlere yönelik LPG otogaz montajı, bakım-onarım ve periyodik bakım hizmetlerini sunacağı,
 - Sözleşme çerçevesinde servis ücretlerinin azami fiyatlarının ATİKER tarafından yetkili servislere bildirileceği, bununla birlikte servislerin bu fiyatın altında olmak koşuluyla servis ücretlerini serbestçe belirleyebileceği,
 - Sözleşme'de sunulacak hizmet ve ürünlerin miktarı ile ilgili herhangi bir kısıtlama bulunmadığı,
 - Münhasır yetkili servislerin montajını yapacağı ürünleri ve parçaları ATİKER'den veya distribütörlerden alma zorunluluğunun bulunacağı,
 - Montaj sonrasında garanti kapsamındaki hizmetlerin sunumu ve parça değişikliklerinde de, garanti şartlarının gereği olarak ATİKER ürünlerinin kullanılmasının zorunlu tutulduğu,
 - Sözleşme'de, yetkili servislerin ticari kararlarını özgürce almalarını engelleyebilecek bir kısıtlama bulunmadığı,
 - ATİKER tarafından daha önce 12.03.2013 tarihinde yapılan menfi tespit/muafiyet başvurusunun Kurul'un 20.06.2013 tarihli ve 13-39/500-221 sayılı kararı ile reddedildiği,
 - Öte yandan, söz konusu kararda ilgili ürün pazarının yanlış belirlendiğinin düşünüldüğü,

- İlave olarak Kurul tarafından; LPG dönüşüm kitlerinin üretim bandında takılmadığı, sonradan takıldığı gerekçesiyle yedek parça sayılamayacağına karar verildiği, halbuki bugün birçok otomobilin üretim hattından sadece LPG yakıtlı olarak imal edildiği,
- LPG parçalarının araçları hareket ettiren esas ve asıl parçalardan olduğu,
- Bu çerçevede, teşebbüsün muafiyet talebinin 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2005/4 sayılı Tebliğ) kapsamında kalması gerektiği,
- Benzer şekilde, 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında anlaşmanın grup muafiyetinden faydalanmasının mümkün olduğu,
- Mühnasır sözleşme yapılamamasının AR-GE ilerlemelerine ve otogaz sektörünün bütün olarak gelişmesine engel teşkil ettiği,
- Halihazırda otogaz dönüşüm işlemlerinin oto sanayi sitelerindeki yüzlerce servis tarafından yapıldığı, bu servislerin aynı anda onlarca markanın ve şirketin montaj ve servis işini yaptıkları,
- Bu kapsamda, servislerin, müşteriye ve araca en uygun olan dönüşüm sistemini değil, o anda kendi ticari menfaatlerinin gerektirdiği seçimleri yaptıkları,
- Yetkili servislerin gereken yeterlilikte hizmet içi eğitim ve uzmanlık alamadıkları,
- ATİKER'in şirket mühnasır servis sözleşmesi uygulayamadığı için servisler üzerinde tam tahakküm ve kontrol sağlayamadığı,
- Otomobil, cep telefonu ve beyaz eşya sektörlerinde olduğu gibi otogaz dönüşüm montaj ve servis işinde de benzeri bir şekilde özel ve yetkili servislerin olması gerektiği,
- ATİKER'in imal ettiği ürünlerin satışı konusunda mühnasır satıcılık sözleşmesi oluşturmayacağı, Sözleşme'nin yalnızca montaj ve servis işlerini kapsadığı,
- ATİKER'in mühnasır bayilik ve servis sözleşmeleri kapsamında yetkili servislerine çok özel *know-how* aktaracağı, eğitim vereceği, yatırım yapacağı ve servis fiziki koşullarını en üst düzeye çıkartacağı,
- Mühnasırlık sözleşmesinin olmaması halinde bu yatırımların bedavacılık sorunuyla karşı karşıya geleceği

ifade edilerek, Sözleşme'ye menfi tespit belgesi verilmesi; bunun kabul görmemesi durumunda Sözleşme'nin grup muafiyeti ve bireysel muafiyet kapsamında değerlendirilmesi talep edilmektedir. ATİKER tarafından ayrıca, ilgili Sözleşme'ye bireysel muafiyet de tanınmayacağına karar verilmesi halinde, otogaz sektörü özelinde genel bir tebliğ hazırlanarak teşebbüs taleplerinin hazırlanacak tebliğe uygun olarak karşılanması talep edilmektedir.

- (7) İlave olarak, teşebbüs tarafından gönderilen ek bilgide,
- Mühnasır bayilik sözleşmesi kapsamında bayilerinin sayısında herhangi bir sınırlama veya kısıtlama öngörülmediği,
 - Sözleşme kapsamında bayilerin yalnızca ATİKER ürünlerini işyerlerinde buldurmalarının, bu ürünleri kullanmalarının ve rakip firmalara ait ürünleri işyerlerinde buldurmamalarının talep edildiği,

- Sözleşme'nin herhangi bir yetkili servise mevcut bayiliğini sona erdirmeye baskısı altında imzalatılmayacağı, Sözleşme'yi imzalayacak servislerin ilk defa sektörde faaliyet göstermeye başlayacak servislerden veya daha önceki sözleşmelerinin süresi dolan servislerden oluşacağı²

ifade edilmektedir.

G.3. Bildirime Konu Sözleşme

- (8) Bildirime konu muafiyet talebi, ATİKER ile yetkili servisleri arasında imzalanacak olan Sözleşme'ye ilişkindir. Mezkûr Sözleşme esas olarak, Atiker ve Wentgas markalı ürünlerin yetkili servis tarafından montajının, tamirinin ve periyodik bakımının yapılmasını içermektedir. Taraflar arasında yapılacak Sözleşme, bir yıl süreli olarak düzenlenmiştir. Öte yandan, taraflardan herhangi birinin sona erme tarihinden bir ay önce fesih ihbarı yapmaması halinde sözleşme uzatılmış sayılmaktadır.
- (9) Sözleşme'nin, "*Servisin İmalatçı Firmaya Karşı Yükümlülükleri*" başlığını taşıyan 8. maddesi aşağıdaki şekildedir:

"SERVİS, iş yerinde sadece İmalatçının ATİKER veya WENTGASS markalı ürünlerini kullanacaktır. Rakip sayılabilecek başka bir şirketin ürünlerini veya markasını kullanmayacaktır. SERVİS Bu sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerini üçüncü kişilere devredemez. SERVİS, İMALATÇININ gönderdiği teknik ve idari kapsamlı yazılı ve şifahi talimatlara ve mevzuata bir bütün olarak uymak zorundadır. SERVİS, müşterilerine vereceği hizmetlerde orijinal "ATİKER MARKALI ve WENTGAS" ürünleri kullanmak zorundadır. SERVİS, yedek parça fiyat listesini, tüketicinin görebileceği bir yere asmak veya katalog halinde ya da elektronik ortamda tüketiciye göstermek zorundadır. SERVİS, ATİKER ve WENTGAS ürünleri ile ilgili yapılacak tüm ticari faaliyetlerde tahsilat ve ödeme işlerinde asli zilyetliği Atiker'e ait pos cihazlarını/sanal pos/mail-order yöntemini kullanacaktır."

- (10) İlgili hüküm incelendiğinde, ATİKER tarafından bayilerine sözleşme süresince rekabet etmeme yükümlülüğü getirildiği görülmektedir. Keza ATİKER tarafından, servislerce müşterilerine verilecek bütün hizmetlerde Atiker/Wentgas markalı ürünlerin kullanılması zorunluluğu öngörülmektedir.
- (11) Sözleşme'nin "*Muhtelif Hükümler*" başlığını taşıyan 12. maddesi ise, "*İMALATÇI ve SERVİS, birbirinden tamamen bağımsız ve ayrı iktisadi işletmelerdir.*" hükmünü amirdir.

G.4. Pazara İlişkin Genel Bilgiler

- (12) Kısaca LPG olarak bilinen sıvılaştırılmış petrol gazı; ısınma, aydınlatma gibi amaçlarla ve motorlu araçlarda yakıt olarak kullanılabilen bir enerji kaynağıdır. Esasen renksiz ve kokusuz olan bu gaz, sızıntısının anlaşılabilmesi için özel olarak kokulandırılmaktadır. LPG, ham petrolün rafinerilerde arıtılması ile ya da doğalgazdan elde edilmektedir. Kendisini oluşturan elementlerin niteliği gereği yanıcı bir gaz olan LPG'nin kullanımında güvenlik şartları oldukça büyük bir önem arz etmektedir.
- (13) Dünyada 1940'lı yıllarda otomobil yakıtı olarak kullanılmaya başlanan LPG kullanımı ülkemizde 1995 yılında serbest bırakılmaya başlanmıştır. Bu gelişme ile birlikte LPG kullanan araç sayısı ve bunlara LPG kiti sağlayan firmalar ile montajını yapan servislerin sayısı hızlı bir artış seyretmiştir. ATİKER tarafından sunulan bilgilere göre, otogaz LPG dönüşüm kitleri; ECU³, map, anahtar, ısı sensörü, regülatör, şamandıra, gaz valfi, filtre,

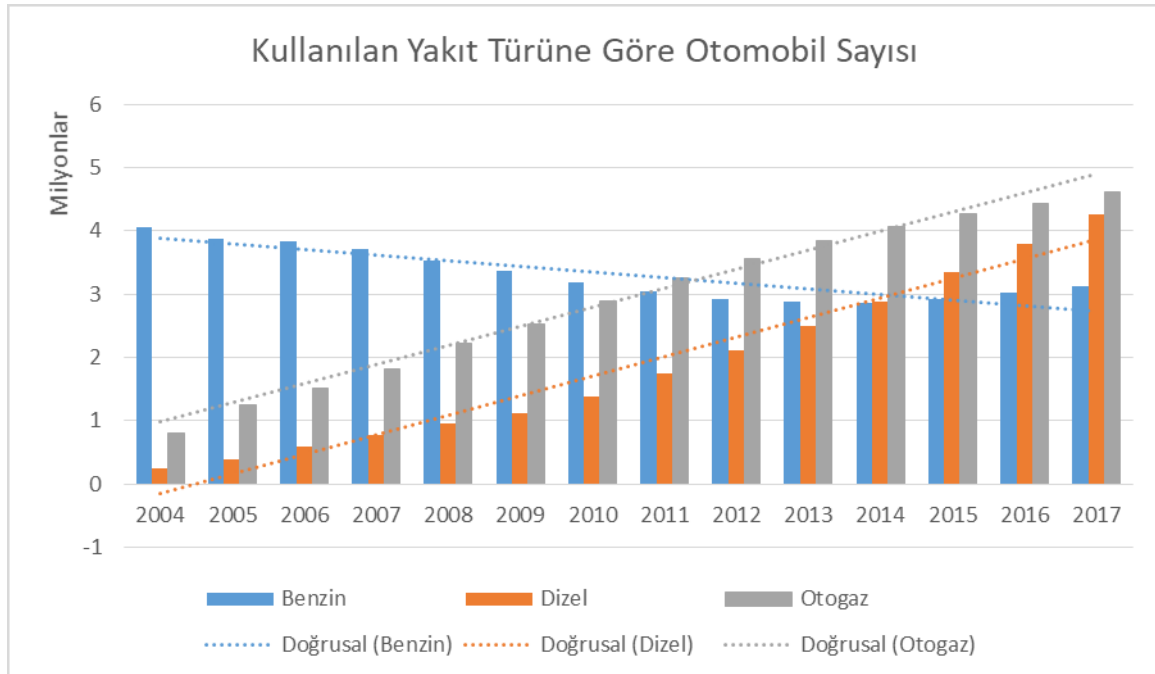
² ATİKER tarafından sunulan bilgilere göre, sektördeki Sözleşmeler genellikle bir yıllık yapılmaktadır.

³ ECU (*Electronic Control Unit*), sıralı otogaz sistemlerinde sistemi kontrol eden elektronik ünite olarak tanımlanabilmektedir.

hortum paketi, bağlantı elemanları paketi, dolun noktası, seviye sensörü, emülatör, havalandırma kapağı, enjektör, elektronik set kablo takımı ve yakıt tankı gibi çeşitli parçaların birleşiminden oluşmaktadır. Otogaz LPG kitlerinin montajı, karbüratörlü ve enjeksiyonlu araçlarda yapılabilmektedir. Karbüratörlü araçlarda otogaz LPG kiti montajı yalnızca mekanik bir işlemken, enjeksiyonlu araçlarda ayrıca elektronik bileşenler de devreye girmektedir.

- (14) Motorlu araçlarda yakıt olarak LPG tercihi, benzin ve mazot fiyatlarının artışıyla birlikte son 20 yılda önemli ölçüde artış göstermiştir. Günümüzde LPG fiyatlarının benzin fiyatlarından %55 dolaylarında daha ucuz olması⁴ ve trafiğe çıkan otomobil sayısının gün geçtikçe artması, bu yakıt türüne olan talebi beslemektedir. Talep artışına paralel olarak araçların yakıt sisteminin benzinden LPG'ye dönüşümünü sağlamak üzere satış ve montaj hizmeti veren pazar da gelişmektedir.
- (15) Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre Türkiye'nin, otogazlı araç parkında yıllar itibarıyla yaşadığı gelişmelere aşağıdaki grafikte yer verilmektedir:

Grafik 1: Kullanılan Yakıt Türüne Göre Otomobil Sayısı (Adet)

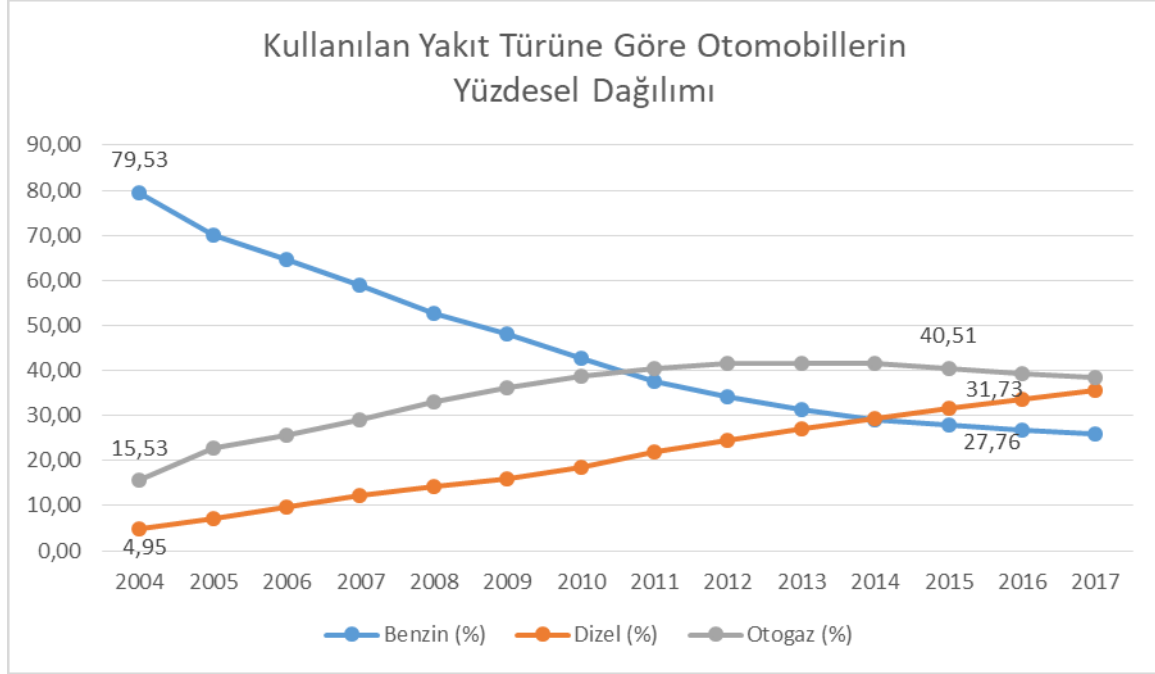
Kaynak: TÜİK

- (16) Grafik 1'den görülebileceği üzere, ülkemizde otogazlı ve dizel araç sayısı giderek artmakta, sadece benzin kullanan araç sayısında ise bir gerileme trendi gözlemlenmektedir. Buna karşılık, son dört yıl içerisinde yalnızca benzin kullanan araç sayısında yaşanan artış dikkatten kaçırılmamalıdır.
- (17) TÜİK verilerine göre, 2013 yılında 283.193; 2014 yılında 224.394; 2015 yılında 195.314 ve 2016 yılında 167.587 benzinli araç LPG'ye dönüşmüştür. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Makine Mühendisleri Odası (MMO) verilerine göre ise 2013 yılında 288.371; 2014 yılında 253.909, 2015 yılında 206.094; 2016 yılında ise 188.915 araç otogaz LPG dönüşüm sistemlerini tercih etmiştir. Aynı şekilde TÜVTÜRK Kuzey Taşıt Muayene İstasyonları Yapım ve İşletim A.Ş. (TÜVTÜRK) araç muayene raporları çerçevesinde 2013 yılında 288.705; 2014 yılında 235.577; 2015 yılında 199.034; 2016

⁴ 24.04.2018 tarihi itibarıyla Ankara'da satılan 95 oktan benzin fiyatı yaklaşık 6,14 TL, LPG fiyatı ise 3,40 TL'dir.

yılında 178.781 aracın kayıt altına alındığı görülmektedir. Bu paralelde, LPG otogaz dönüşüm kitleri pazarının son beş yılda durağan bir görünüm sergilediği anlaşılmaktadır. Kullanılan yakıt türlerine göre otomobil sayısının aşağıda sunulan yüzdesel dağılım verileri incelendiğinde anılan trend daha net izlenebilmektedir:

Grafik 2: Kullanılan Yakıt Türüne Göre Otomobillerin Yüzdesel Dağılımı (%)

Kaynak: TÜİK

- (18) Her ne kadar son yıllarda otogaz LPG kitleri tüketiminde durağan bir tablo oluşmuşsa da, otogazlı araç sayısının artışıyla tüketicilerin otogaza olan taleplerinin de her geçen yıl yükseldiği görülmektedir. Bu yönüyle, otogaz LPG'nin tüketiciler açısından halen diğer yakıt türlerine önemli bir alternatif oluşturduğu söylenebilecektir. T.C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun 2016 LPG Piyasası Sektör Raporu'na göre; 2012-2016 yılları arasında otogaz LPG tüketimi %16,5 oranında artış sergilemiştir. Bu kapsamda otogazın, benzin ve motorine alternatif olarak rekabetçi bir yakıt türü olmaya devam etmesiyle otogaz LPG kitleri dönüşüm pazarının da büyüme ve gelişme kaydetmeye devam edebileceği çıkarımında bulunmak mümkündür.
- (19) Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından Kurum'a sunulan bilgilere göre; araçların yakıt sistemi dönüşümü tadilatları; "Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik (AİTM)" hükümleri uyarınca yapılabilmektedir. "AİTM LPG/CNG/LNG Seri Tadilat Tip Onayı Belgelendirme" sürecinde, yakıt sistemi (LPG) dönüşüm kiti üreticileri (veya distribütör firmalar); öncelikle aksam listesi, aksam onayları, araç listesi, üretici ile yapılan sözleşme/(veya marka tescili) ve idari evraklar ile TSE'ye başvurarak bir distribütör firma dosyası oluşturmaktadır. Daha sonra; tadilatçı firmalar (bayiler), distribütör/üretici firma ile yaptıkları sözleşme, idari evraklar ve Hizmet Yeterlilik Belgesi ile TSE'ye başvurmakta ve araç modeli bazında AİTM Seri Tadilat Tip Onayı Belgelerini almaktadır.
- (20) TSE tarafından sunulan bilgi ve belgeler, Türkiye genelinde toplamda 105 distribütör/üretici, 1464 adet tadilatçı firma (bayi) bulunduğu işaret etmektedir. ATİKER tarafından sunulan bilgiler kapsamında, otogaz LPG dönüşüm kitleri sektöründe faaliyet gösteren başlıca distribütör/üreticilere ve satışı yapılan dönüşüm kiti markalarına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 1: Türkiye'de LPG Dönüşüm Kiti Sağlayan Başlıca Firmalar ve Sattıkları Markalar

Firma İsmi	Merkezi	Sattığı Markalar
ATİKER	Konya	Atiker, AKL, Wentgaz, KME, Romano, Apollo, Greengas, Fortunati, Tytangas
İPRAGAZ	İstanbul	Prins, Landi
2A	İstanbul	BRC, GFI
DAMLA	Ankara	Landi, Lovato, Stargas
POLARİS	İzmir	Zavoli, Cangaz
OLGUN	Kayseri	Landirenzo, EmmeGas

Kaynak: ATİKER tarafından gönderilen cevabi yazı

- (21) Servislerin dağılımları incelendiğinde ise, 78 ilde en az bir bayinin olduğu görülmektedir. Ankara'da 191 adet, İstanbul'da 146 adet, İzmir'de 69 adet bayi yer almaktadır. Bayi sayısının illere göre dağılımına ve söz konusu illerde ATİKER ve başlıca rakiplerinin bayi sayılarına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 2: İllere Göre Bayi Sayıları⁵ (TSE'den Gönderilen Bilgilere Göre)

İL	TOPLAM BAYİ SAYISI	ATİKER (Atiker Ve Wentgas) ⁶	İPRAGAZ	2A	DAMLA	ZAVOLİ	OLGUN
ADANA	26	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ADIYAMAN	5	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AFYONKARAHİSAR	16	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AĞRI	4	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AKSARAY	11	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AMASYA	8	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ANKARA	191	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ANTALYA	54	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ARTVİN	2	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AYDIN	25	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BALIKESİR	43	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BARTIN	4	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BATMAN	4	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BAYBURT	1	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİLECİK	4	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİNGÖL	2	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİTLİS	4	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BOLU	4	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BURDUR	16	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BURSA	66	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇANAKKALE	14	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇANKIRI	3	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇORUM	17	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DENİZLİ	34	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DİYARBAKIR	11	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DÜZCE	10	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
EDİRNE	10	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ELAZIĞ	8	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ERZİNCAN	4	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ERZURUM	14	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

⁵ Bahse konu rakamlar teşebbüslerden gelen cevabi yazılarda ifade edilen rakamlarla birebir aynı değildir. Bu durum, tip onay belgesi alabilmek için TSE nezdinde ilgili sözleşmeler ibraz edilmişse de daha sonra sözleşmelerin sona ermiş olabileceğine işaret etmektedir.

⁶ Parantez içerisinde gösterilen rakamlar, sözü edilen ilde yalnızca Atiker ve Wentgas bayisi olarak faaliyet gösteren teşebbüs sayısını ifade etmektedir.

ESKİŞEHİR	25	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GAZİANTEP	24	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GİRESUN	7	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Tablo 2'nin devamı:

İL	TOPLAM BAYİ SAYISI	ATİKER (Atiker Ve Wentgas) ⁷	İPRAGAZ	2A	DAMLA	ZAVOLİ	OLGUN
GÜMÜŞHANE	1	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HATAY	21	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İĞDIR	1	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ISPARTA	12	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İSTANBUL	146	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İZMİR	69	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KAHRAMANMARAŞ	18	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KARABÜK	5	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KARAMAN	3	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KARS	2	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KASTAMONU	12	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KAYSERİ	42	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KIRIKKALE	6	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KIRKLARELİ	7	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KIRŞEHİR	7	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KİLİS	2	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KOCAELİ	36	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KONYA	50	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KÜTAHYA	19	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MALATYA	17	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MANİSA	26	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MARDİN	6	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MERSİN	33	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MUĞLA	26	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MUŞ	2	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
NEVŞEHİR	4	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
NİĞDE	4	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ORDU	10	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
OSMANİYE	16	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
RİZE	9	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SAKARYA	26	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SAMSUN	22	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SİİRT	3	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SİNOP	6	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SİVAS	9	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ŞANLIURFA	15	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ŞIRNAK	1	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TEKİRDAĞ	22	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOKAT	16	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TRABZON	16	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
UŞAK	9	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
VAN	6	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
YALOVA	6	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
YOZGAT	7	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ZONGULDAK	16	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	1463 ⁸	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

⁷ Parantez içerisinde gösterilen rakamlar, sözü edilen ilde yalnızca Atiker ve Wentgass bayisi olarak faaliyet gösteren teşebbüs sayısını ifade etmektedir.

⁸ Sunulan sayı, tek tek sağlayıcıların servis ağındaki bayi sayısı toplamını değil, bir veya birden çok sağlayıcı ile anlaşması olan servislerin tamamını, bir başka deyişle toplam servis sayısını ifade etmektedir.

Kaynak: TSE tarafından gönderilen bilgi ve belgeler

- (22) Tablodan da görülebileceği üzere, neredeyse bütün illerde en fazla bayi sayısı ATİKER'e aittir. TSE tarafından iletilen bilgi ve belgelere göre toplam 1463 servisten yalnızca 342 adedinin tek bir distribütör/üretici ile anlaşması bulunmakta, geri kalan 1.121 teşebbüsün en az iki distribütör/üretici ile anlaşması bulunmaktadır. Yukarıda sayılan altı teşebbüs bakımından değerlendirildiğinde, sadece bu altı teşebbüs ile sözleşme imzalayan 226 tadilatçı firmanın bulunduğu görülmektedir. ATİKER tarafından gönderilen bilgilere göre teşebbüsün halihazırda (.....) yetkili servisi yalnızca ATİKER ile anlaşmalıdır. Bu kapsamda sektörde servislerin genellikle birden fazla markanın ürünlerini satıp pazarladıkları, az sayıda servisin ise tek teşebbüsle çalışmayı tercih ettiği anlaşılmaktadır.
- (23) ATİKER, DAMLA, 2A, İPRAGAZ, ZAVOLİ ve OLGUN tarafından sağlanan veriler dikkate alınarak teşebbüslerin sahip olduğu servis sayılarına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 3: İllere Göre Bayi Sayıları (Teşebbüsler Tarafından Sunulan Bilgilere Göre)

İL	TOPLAM BAYI SAYISI	ATİKER (Atiker Ve Wentgas)	İPRAGAZ	2A	DAMLA	ZAVOLİ	OLGUN
ADANA	26	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ADIYAMAN	5	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AFYONKARAHİSAR	16	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AĞRI	4	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AKSARAY	11	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AMASYA	8	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ANKARA	191	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ANTALYA	54	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ARTVİN	2	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AYDIN	25	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BALIKESİR	43	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BARTIN	4	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BATMAN	4	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BAYBURT	1	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİLECİK	4	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİNGÖL	2	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİTLİS	4	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BOLU	4	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BURDUR	16	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BURSA	66	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇANAKKALE	14	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇANKIRI	3	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇORUM	17	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DENİZLİ	34	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DİYARBAKIR	11	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DÜZCE	10	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
EDİRNE	10	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ELAZIĞ	8	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ERZİNCAN	4	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ERZURUM	14	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ESKİŞEHİR	25	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GAZİANTEP	24	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GİRESUN	7	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GÜMÜŞHANE	1	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HAKKARİ	1	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HATAY	21	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İĞDIR	1	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

İSPARTA	12	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İÇEL	33	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Tablo 3'ün devamı:

İL	TOPLAM BAYİ SAYISI	ATİKER (Atiker Ve Wentgas)	İPRAGAZ	2A	DAMLA	ZAVOLİ	OLGUN
İSTANBUL	146	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İZMİR	69	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KAHRAMANMARAŞ	18	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KARAMAN	3	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KARS	2	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KASTAMONU	12	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KAYSERİ	42	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KIRIKKALE	6	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KIRKLARELİ	7	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KIRŞEHİR	7	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KİLİS	2	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KOCAELİ	36	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KONYA	50	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KÜTAHYA	19	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MALATYA	17	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MANİSA	26	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MARDİN	6	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MUĞLA	26	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MUŞ	2	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
NEVŞEHİR	4	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
NİĞDE	4	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ORDU	10	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
OSMANİYE	16	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
RİZE	9	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SAKARYA	26	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SAMSUN	22	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SİİRT	3	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SİNOP	6	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SİVAS	9	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ŞANLIURFA	15	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ŞIRNAK	1	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TEKİRDAĞ	22	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOKAT	16	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TRABZON	16	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
UŞAK	9	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
VAN	6	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
YALOVA	6	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
YOZGAT	7 ⁹	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ZONGULDAK	16	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	1463	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüsler ve TSE tarafından gönderilen bilgi ve belgeler

- (24) Tablo 3 incelendiğinde, TSE verilerine benzer şekilde ATİKER'in bayi sayısının neredeyse bütün illerde rakiplerine göre yüksek seyrettiği görülmektedir.

G.5. İlgili Pazar

- (25) Rekabet hukukunda teşebbüsler arasındaki rekabetin sınırlarını tespit etmekte kullanılan araç işlevi gören ilgili pazar tanımı; ilgili ürün ve coğrafi pazar olmak üzere iki temel boyuttan oluşmaktadır. Pazarı hem ürün hem de coğrafi bölge boyutlarıyla

⁹ TSE verileri ile ATİKER verileri karşılaştırıldığında bir takım tutarsızlıkların bulunduğu görülmektedir. Dosya kapsamında ATİKER tarafından sunulan verilerin en güncel veriler olduğu kabul edilmiştir.

tanımlamaktaki amaç, teşebbüslerin davranışlarını sınırlama ve etkin bir rekabetçi baskıdan bağımsız olarak davranmalarını önleme gücüne sahip rakiplerin ortaya çıkarılmasıdır. İlgili coğrafi pazar ise, rekabet koşullarının homojen olduğu pazar olarak ifade edilebilir. Söz konusu pazarların belirlenmesinde temelde teşebbüslerin ürün ve hizmetlerinin arz ve talebi konusunda faaliyet gösterdikleri bölgeler temel alınmakla birlikte, rekabet koşullarının ilgili bölge içinde homojen olması ve bu koşulların komşu bölgelerden kolayca ayrılacak ölçüde farklı olması da aranmaktadır. Dosya kapsamında ilgili ürün pazarı ve ilgili coğrafi pazar değerlendirmelerine aşağıda yer verilmektedir.

G.5.1. İlgili Ürün Pazarı

(26) İlgili ürün pazarının tespitinde; tüketicinin gözünde fiyatları, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından birbiriyle değiştirilebilir veya ikame edilebilir olarak kabul edilen bütün mal veya hizmetlerden oluşan pazar dikkate alınmakta, tespit edilen pazarı etkileyebilecek diğer unsurlar da değerlendirilmektedir.

(27) Konuyla ilgili olarak Kurul'un 20.06.2013 tarihli ve 13-39/500-221 sayılı kararında,

“LPG dönüşüm kitleri, genellikle fiyat faktörü bakımından alt, orta ve üst segment olarak sınıflandırılabilir. Tüketici, kendi fiyat kıstaslarına göre bu üç segment arasında tercihte bulunabilmektedir. Ancak dosya konusu LPG dönüşüm markaları ile bayi/servisler arasındaki dikey ilişki dikkate alındığında; bayi/servislerin her üç segmentteki ürünlerin satış, montaj ve satış sonrası hizmetlerini aynı anda ve birlikte verebildikleri, markaların segmente göre çok farklı kriterler getirmediği, bayilerde aranan TSE kriterleri bakımından da bu farklı segmentlerdeki ürünleri birbirinden ayırtıran bir özellik bulunmadığı görülmektedir. Dolayısıyla tüm segmentteki markaların pazardaki bayi/servislere ulaşma anlamında aynı pazarda rekabet ettikleri anlaşılmaktadır. Buradan hareketle, ilgili ürün pazarı “LPG dönüşüm kitlerinin satış, montaj ve satış sonrası hizmetleri pazarı” olarak tanımlanmıştır.”

tespitlerine yer verilmektedir.

(28) ATİKER tarafından yapılan başvuruda; Kurul tarafından yapılan ilgili ürün pazarı tanımının hatalı olduğu ifade edilerek, dosya kapsamında “montaj”, “montaj sonrası servis” ve “bakım ve onarım hizmetleri” olmak üzere üç ayrı pazar tanımlanması gerektiği ifade edilmektedir. Öte yandan, başvuru sahibi tarafından yapılan bu ayrımın nedenlerine ilişkin herhangi bir açıklama getirilmemektedir.

(29) Yukarıda yer verildiği üzere, otopaz LPG dönüşüm servisleri tarafından tüketiciye sunulan hizmetler; montaj, montaj sonrası servis ve bakım ve onarım hizmetlerinin üçünü birden kapsamaktadır. Bir başka deyişle, söz konusu hizmetlerin verilmesinde ayrı bir pazar tanımlanmasını gerektirecek bir farklılaşma/uzmanlaşma bulunmamakta, montaj hizmetini veren servisler aynı zamanda montaj sonrası servis ve onarım/bakım hizmetlerini de sunmaktadır. Tüketiciler açısından da anılan hizmetleri satın aldıkları noktalar bakımından bir farklılık bulunmamaktadır. Bir başka deyişle, tüketiciler tarafından LPG kitinin satın alınması, aynı zamanda bu kitin montaj ve satış sonrası hizmetlerinin alınmasını da kapsamaktadır. Nitekim muafiyet başvurusuna konu olan Sözleşme'nin de; montaj, montaj sonrası servis ile bakım ve onarım hizmetlerinin her üçünü de kapsadığı görülmektedir.

(30) İlave olarak, başvuru sahibi tarafından da belirtildiği üzere, servislerin neredeyse tamamının birden çok markaya hizmet verdiği dikkate alındığında, özellikle “montaj sonrası servis” ve “bakım ve onarım hizmetleri” pazarları bakımından pazar payının belirlenmesinde pratik zorluklar ortaya çıkmaktadır. Keza Kurul'un 20.06.2013 tarihli ve 13-39/500-221 sayılı kararında, teşebbüsün ilgili ürün pazarındaki payının

hesaplanmasında ilgili yılda satılan kit oranlarının satılan toplam kit sayısına oranlanması yöntemi kullanılmıştır. Bu açıdan, “*montaj sonrası servis*” ve “*bakım ve onarım hizmetleri*” pazarları bakımından ayrı pazar tanımlanmasının, teşebbüsün ilgili pazarlardaki gücünün ortaya konulması bakımından, bildirim konusu Sözleşme’nin her üç hizmeti birden kapsadığı da göz önünde bulundurularak, işbu dosyaya katkı sağlamayacağı kanaati hasıl olmuştur.

- (31) Açıklanan gerekçelere istinaden, Kurul’un 20.06.2013 tarihli ve 13-39/500-221 sayılı kararında yer alan ilgili ürün pazarı değerlendirmeleri doğrultusunda, mevcut dosya bakımından ilgili ürün pazarı “LPG dönüşüm kitlerinin satış, montaj ve satış sonrası hizmetleri pazarı” olarak belirlenmiştir.

G.5.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (32) Dosya kapsamında LPG dönüşüm kitleri montajının markalar açısından sadece il bazında değil tüm ülke çapında verilebilen bir hizmet olması, pazardaki dikey ilişkilerin tüm ülke kapsamında ele alınmasının gerekmesi, dosya konusu ATİKER’in tek marka sınırlanmasının yalnızca belli iller yahut bölgeler bakımından değil tüm Türkiye’deki bayiler bakımından uygulanmasının öngörülmesi dikkate alındığında, ilgili coğrafi pazarın ülke bazlı belirlenmesi gerekmektedir.
- (33) Diğer taraftan; mevcut veriler, ATİKER’in genel olarak il bazındaki pazar gücünün ülke bazındaki pazar gücüne yakın olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla ilgili coğrafi pazarın il bazında ya da ülke bazında tanımlanması işbu dosya bakımından değerlendirmeyi değiştirmeyecektir. Bu çerçevede ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak belirlenmiştir.

G.6. Pazarda Faaliyet Gösteren Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgiler

- (34) LPG dönüşüm sistemleri pazarı hakkında daha detaylı bilgiye ulaşmak, faaliyet gösteren firmaların pazar paylarını hesaplamak ve tek marka sınırlanmasının muhtemel etkilerini öğrenmek amacıyla Tablo 1’de yer verilen teşebbüslerin yanı sıra; TÜVTÜRK, MMO, TSE ve ATİKER’e bilgi isteme yazıları gönderilmiştir. Mezkûr yazılara mukabil gönderilen cevaplara aşağıda kısaca yer verilmektedir.

G.6.1. ATİKER’den Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (35) Dosya konusu başvuruda ATİKER tarafından, daha önce aynı konuyla alakalı olarak menfi tespit/muafiyet bildiriminde bulunulduğu, bununla birlikte Kurul’un 20.06.2013 tarihli ve 13-39/500-221 sayılı kararı ile söz konusu başvurunun reddedildiği ifade edilmektedir. Teşebbüs bu bağlamda, önceki başvuruda ve devamındaki süreçte kendisini doğru ifade edemediğini ve ortaya hatalı bir Kurul kararı çıktığını ileri sürmektedir.
- (36) Diğer taraftan, bildirim formunda ATİKER tarafından, 13-39/500-221 sayılı önceki Kurul kararında *know-how* aktarımına yönelik yapılan tespitlerin doğru olmadığı, uzun çalışmalar sonucunda ortaya konulan tasarım ve kalıplara uygun montaj hizmeti verilmesi aşamasında servislere yönelik önemli bir *know-how* aktarımı bulunduğu belirtilmektedir. Teşebbüs ayrıca, esasen bedavacılık sorunu nedeniyle servislere yapılamayan yatırımların tek marka sınırlaması içeren sözleşmelerle birlikte gerçekleştirilmesinin amaçlandığını ve keza adı geçen Kurul kararında, münhasır bayilik sözleşmesinin teknik gelişmeyi ve iyileştirmeyi sağlayacağını kabul edildiğini dile getirmektedir.
- (37) Kurum kayıtlarına sunulan ek açıklamalarda, ilgili sözleşmeler ile marka içi rekabetin sınırlandırılmak istenmediği, herhangi bir servise bölgesel bazda münhasırlık tanınmayacağı bilgisine yer verilmiştir. Bir başka cevabi yazıda ise Prins, Zavoli, Emmegas, BRC, Landi Renzo, ve Lovato gibi bazı markaların kimi servislerle münhasır

bayilik sözleşmesi içerisinde çalıştıkları beyan edilmektedir. Münhasır bayilik sisteminin kayıt dışılık problemini çözmek adına da önemli olduğu başvuru sahibince belirtilen hususlar arasındadır.

G.6.2. İpragaz A.Ş.'den (İPRAGAZ) Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (38) İPRAGAZ vekili tarafından gönderilen cevabi yazıda, teşebbüsün halihazırda Prins ve Landi markalı LPG otogaz dönüşüm kitlerinin Türkiye distribütörlüğünü yaptığı belirtilmiştir.
- (39) Teşebbüsün ilettiği bilgi ve belgelere göre, Prins markasının satışını yapan bayi ve servisler içerisinde yalnızca Prins markasının satışını yapan bayi ve servislerin oranı %(.); Landi markalı ürün satışı yapan bayi ve servisler içerisinde yalnızca Landi markalı ürün satışı yapan bayi ve servislerin oranı ise %(.)'tür.
- (40) Dosya kapsamında İPRAGAZ tarafından, ATİKER'in pazarın yaklaşık olarak (.) sahip olduğu, teşebbüsün en yakın rakiplerinin pazar paylarının %(.) dolaylarında seyrettiği, bu çerçevede teşebbüsün ilgili pazarda hakim durumda kabul edilebileceği ifade edilmektedir. Teşebbüse göre, Türkiye'de otogaz dönüşüm sektörü açısından müşteri ihtiyaç ve tercihleri göz önüne alındığında, ürün kalitesi ve teknolojisinden ziyade ürün fiyatı, reklam ve yan ürünlerin temini gibi unsurlar belirleyici konumdadır. İlave olarak, ürünün menşeinin de tüketiciler açısından önemli olduğu ve genel olarak yabancı ürünlere karşı bir direnç gözlemlendiği İPRAGAZ tarafından ifade edilen hususlar arasındadır.
- (41) İPRAGAZ tarafından ayrıca, son dönemde ATİKER'in otogaz dönüşüm kiti parçaları üreten firmalar ve tedarikçiler ile yaptığı ortaklık ve satın almalar ile sektördeki etkinliğini daha da arttırdığı, kit satışının yanında yedek parça tedariki konusunda da önemli bir oyuncu olarak kabul edilebileceği belirtilmiştir. Ek olarak, başvuru konusunu oluşturan münhasır bayilik sözleşmesinin muafiyet verilmesi halinde, tek marka sınırlamasının yetkili servisleri kısıtlayacağı ve tüketicinin de alternatif markalar arasından tercih yapabilme imkanının azalacağı iddia edilmektedir. LPG dönüşüm kiti pazarındaki yetkili servislerin tek bir markayı seçme durumuyla karşı karşıya kalmaları durumunda doğal olarak pazarda hakim durumda olan markayı seçecekleri ve piyasadaki sağlıklı rekabet ortamının bozulacağı görüşü ifade edilmiştir. Bunun yanında, tek marka uygulamalarının çoğaldığı bir pazara yeni firmalarca giriş yapmanın zorlaşacağı ve halihazırda diğer markaların kitlerini araçlarında bulunduran tüketicilerin bakım ve servis hizmeti almakta zorlanacağı belirtilmiştir.

G.6.3. 2A Mühendislik Sanayi ve Ticaret A.Ş.'den (2A) Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (42) 2A tarafından gönderilen cevabi yazıda, şirketin BRC ve GFI markalarının satışını yaptığı belirtilmektedir. Teşebbüs tarafından, çalışılan yetkili servislerin %(.)'sinin kendi tercihlerinden dolayı yalnızca 2A markalarının satışını yaptıkları ifade edilmektedir.
- (43) Mezku yazıda ayrıca, sektörde birçok firmanın bulunduğu, dolayısıyla hakim durumda olan bir firmanın varlığından bahsedilemeyeceği belirtilmektedir. Teşebbüs tarafından, tek marka sınırlamasının hizmet kalitesinin artmasını sağlayacağı ve tüketicinin korunmasına katkı sağlayacağı görüşüne yer verilmiştir. 2A tarafından ilave olarak, OEM¹⁰ anlaşması yaparak sıfır kilometredeki araçlarını LPG seçeneğiyle müşterilerine sunan otomotiv firmalarının, marka seçiminde müşteri memnuniyeti sağlamış, geniş bir

¹⁰ *Original Equipment Manufacturer*. Araç üreticilerini ifade etmektedir. OEM'ler tarafından sağlanan LPG'li araçlar tek yakıtlı ya da iki yakıtlı (petrol&otogaz) olarak sunulabilmektedir. Bununla birlikte çoğu araç, piyasaya sunulduktan sonra dönüşüm yoluyla otogaz LPG kullanımına geçmektedir.

servis ağına sahip ve yeni nesil araçlara teknolojik uyumu olan ürünler piyasaya süren şirketleri tercih edeceği ve bu şirketlerin ürünleri için garanti sağlayacağı belirtilmektedir. Ayrıca LPG dönüşüm kitleri açısından her markanın çalışma prensiplerinin aynı olmadığı ve LPG montajındaki en önemli adımlardan biri olan ayar-kalibrasyonun farklı programlar kullanılarak yapıldığından bahisle servislere yönelik bir *know-how* aktarımı olduğu, tek marka sınırlaması getirilmesi durumunda servislerin montaj gibi konularda uzmanlaşacağı görüşüne yer verilmiştir.

G.6.4. Damla Lpg Ltd. Şti.'den (DAMLA) Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (44) DAMLA tarafından gönderilen cevabi yazıda, şirketin Lovato ve Stargas isimli markaların ithalatını yaptığı, sadece anılan markaların satışını yapan anlaşmalı bayi bulunmadığı belirtilmiştir.
- (45) Söz konusu yazı kapsamında; ATİKER'in LPG dönüşümü yapan hemen hemen her servise bayilik vererek ve marka bilinirliğini üst noktalara taşıyarak pazarda lider konuma geldiği, bunun yanı sıra, ATİKER'in dönem dönem distribütör ya da dağıtıcıları aracılığı ile tek marka satılması konusunda baskı uyguladığına dair duyurular alındığı ifade edilmiştir. Tek marka sınırlamasının hem servisler hem de tüketici açısından seçenekleri azaltacağından bahisle olumsuz bir uygulama olacağına değinilmiştir. Teşebbüs tarafından sunulan açıklamalar arasında, DAMLA tarafından yürütülen bir *know-how* çalışmasının olmadığı bilgisi de yer almaktadır.

G.6.5. Polaris LPG¹¹'den (POLARİS) Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (46) POLARİS tarafından gönderilen cevabi yazıda; şirketin Zavoli ve Cargas adlı markaların satışını yaptığı, sektörde tek marka uygulamalarının bulunmasına rağmen bu sınırlamaların yazılı bir doküman üzerinden yapılmadığı belirtilmiştir. Şirket tarafından ek olarak, tek marka sınırlamasının marka çeşitliliğini yok edeceği ve sağlıklı rekabet ortamını bozacağı görüşü ifade edilmiştir.

G.6.6. Olgun Oto Yedek Parça A.Ş.'den (OLGUN) Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (47) OLGUN tarafından gönderilen cevabi yazıda, şirketin Landirezzo ve Emmegas markalarının Türkiye distribütörlüğünü yaptığı, pazarda lider olan markaların güçlü olma sebebinin, çok fazla bayilik vermeleri ve ürün farklılaştırmasına yönelmeleri olduğu ifade edilmiştir.
- (48) Anılan yazıda ayrıca, tek marka uygulamasının sektörde henüz uygulanmadığı, fakat bu sınırlamanın uygulamaya geçirilmesi durumunda servislerin uzmanlığının artacağı ve müşteri memnuniyetinin artmasını sağlayabileceği dile getirilmiştir.

G.6.7. ATİKER Bayilerinden Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (49) Dosya kapsamında ATİKER'in farklı illerde faaliyet gösteren toplam 21 adet bayisinden 09.03.2018 tarihli ve 3135 sayılı yazı ile bilgi talebinde bulunulmuştur. Bu kapsamda 15 adet bayi tarafından Kurum'a sunulan görüşler aşağıdaki tabloda özetlenmektedir:

¹¹ POLARİS tarafından gönderilen cevabi yazıdan, teşebbüsün Caf Otogaz Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti. (CANGAS) ve Zavoli Polaris Enjeksiyonlu Otogaz Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti. (POLARİS) unvanları altında faaliyet gösterdiği anlaşılmıştır.

Tablo 4: ATİKER Bayilerinin Görüşleri

Teşebbüslere Sorulan Sorular	Teşebbüs Cevapları
Atiker markasının tek marka sınırlaması getirilmesi halinde hangi markayı tercih edersiniz?	Atiker – 9 Diğer - 6
Pazarda herhangi bir markanın önemli bir pazar gücü bulunmakta mıdır?	Atiker – 7 Diğer – 4 Fikrim yok - 4
İlgili pazarda tek marka sınırlamasının olası etkilerine dair görüşleriniz nelerdir?	Olumlu – 4 Olumsuz – 4 Fikrim yok - 7
Yetkili servislere kit markasına özgü bir <i>know-how</i> aktarılmakta mıdır?	Evet – 0 Hayır – 1 Fikrim yok – 14

- (50) Tablo 4'te yer alan bilgiler çerçevesinde, rastgele seçilen örnekleme bulunan ATİKER bayilerinin %60'ı, ATİKER tarafından tek marka sınırlamaları konulması halinde Atiker markasını tercih edeceklerini ifade etmektedirler. İlave olarak bayilerin %46'sı ATİKER'in pazar gücü olduğu kanaatinindedir.
- (51) Bayiler genel olarak tek marka sınırlamalarının olası etkileri hakkında doğrudan görüş belirtmemişlerdir. Olumsuz görüş beyan eden bayiler tarafından, tek marka sınırlamalarının getirilmesi halinde müşterileri memnun edemeyecekleri endişesi dile getirilmektedir. Bir diğer olumsuz görüşte ise, tek marka sınırlaması halinde satışların düşeceği ve sektörde olumsuz etkiler doğuracağı öngörüsü paylaşılmaktadır. Öte yandan, bayiler arasında tek marka sınırlamasının pazara olumlu yansıtacağına ilişkin görüşler de bulunmaktadır. Örneğin bir bayi tarafından, "*Tek marka sınırlamalarında eğitim alınmasının daha sağlıklı olacağını, tek markaya daha sağlıklı hizmet verileceğini düşünüyorum.*" görüşü ifade edilmektedir. Başka bir görüşte ise, "*Tek olarak sınırlandırılan markanın lpg montajı için uyum aranan araçlarda 'motor, teknik özellik, donanım, v.s.' gibi özellikleri kapsamı durumunda tek marka sınırlaması pazarda sıkıntı yaratmaz.*" yorumunda bulunmaktadır. Bir diğer görüşte, "*Otogaz sektöründe tek marka sınırlaması uygulayan marka yok, yalnız tek marka uygulayan, sadece otogaz sektöründe değil, diğer sektörlerde de çalışan servisler olsun, tek markada hizmet vermesi, o markada, servisin kalitesini artırır, teknik elemanın eğitimini ve bilgisini artırır, müşteri memnuniyetini de artırır düşüncesindeyiz.*" ifadeleri kullanılmıştır.
- (52) Son olarak *know-how* aktarımına ilişkin görüşler incelendiğinde, bayilerin genel olarak bu tür bir aktarıma dair fikirlerinin bulunmadığı görülmektedir. Bir bayi ise markaya özgü *know-how* aktarımı olmadığını düşünmektedir.

G.7. Değerlendirme

G.7.1. 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi Kapsamında Değerlendirme

- (53) ATİKER tarafından, teşebbüsün yetkili servisleri ile yapacağı Sözleşme'ye menfi tespit belgesi verilmesi, bunun mümkün olmaması halinde Sözleşme'nin grup muafiyetinden yararlandığının tespiti veya Sözleşme'ye 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet tanınması talep edilmektedir.
- (54) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde, "*belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri*" yasaklanmaktadır.

- (55) ATİKER tarafından, yukarıda bazı hükümlerine yer verilen Sözleşme kapsamında, ATİKER markalarının araçlara montajlarının yetkili servislerce münhasıran yapılmasının ve söz konusu markaların tamir, bakım, periyodik kontrollerinin günün teknolojilerine uygun, kaliteli ve güvenli bir şekilde sözleşme imzalanan servisler tarafından münhasıran gerçekleştirilmesinin amaçlandığı ifade edilmektedir. Teşebbüsün başvurusunda, yetkili servislerle imzalanacak başvuru konusu sözleşme çerçevesinde tüketici şikayetlerinin azalacağı, ölümlü kazalara yol açan ve bizzat distribütör/üretici üzerinde sorumluluk doğurabilen arızaların önüne geçilebileceği belirtilmektedir.
- (56) Sözleşme'nin "Servisin İmalatçı Firmaya Karşı Yükümlülükleri" başlığını taşıyan ve yukarıda alıntılan 8. maddesi ile, sözleşmeyi imzalayan bayilere Atiker/Wentgas markaları kapsamında rekabet etmeme yükümlülüğü getirildiği anlaşılmaktadır. İlave olarak ATİKER tarafından, yetkili servislerin münhasıran Atiker ve Wentgas markalı ürünlere yönelik LPG otogaz montajı, bakım-onarım ve periyodik bakım hizmetlerini sunacağı, münhasır yetkili servislerin montajını yapacağı ürünleri ve parçaları ATİKER'den veya distribütörlerden alma zorunluluğunun bulunacağı, montaj sonrasında garanti kapsamındaki hizmetlerin sunumu ve parça değişikliklerinde de, garanti şartlarının gereği olarak ATİKER ürünlerinin kullanılmasının zorunlu tutulduğu, ATİKER'in münhasır servis sözleşmesi uygulayamadığı için servisler üzerinde tam tahakküm ve kontrol sağlayamadığı ifade edilmektedir.
- (57) Kılavuz'un 86. paragrafında belirtildiği üzere, dikey kısıtların değerlendirilmesinde pazardaki yoğunlaşma düzeyi önemli bir gösterge olarak kullanılmaktadır. Dosya kapsamında teşebbüs ve kuruluşlara gönderilen bilgi isteme yazılarına cevaben gönderilen verilere göre teşebbüslerin pazar payı verilerine aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 5: Teşebbüslerin Satılan Kit Adedine¹² Göre Pazar Payları

		2013	2014	2015	2016	2017
ATİKER (Atiker- Wentgas)	Satılan Kit Adedi	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
	Pay (%) (TÜVTÜRK)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
	Pay (%) MMO	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
	Pay (%) TÜİK	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
DAMLA (Lovato- Stargas)	Satılan Kit Adedi	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
	Pay (%) (TÜVTÜRK)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
	Pay (%) MMO	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
	Pay (%) TÜİK	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
İPRAGAZ (Landi-Prins)	Satılan Kit Adedi	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
	Pay (%) (TÜVTÜRK)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
	Pay (%) MMO	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
	Pay (%) TÜİK	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
OLGUN (Landirengo)	Satılan Kit Adedi	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
	Pay (%) (TÜVTÜRK)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
	Pay (%) MMO	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
	Pay (%) TÜİK	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
2A (BRC- GFI)	Satılan Kit Adedi	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
	Pay (%) (TÜVTÜRK)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
	Pay (%) MMO	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
	Pay (%) TÜİK	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
POLARİS (Zavoli)	Satılan Kit Adedi	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
	Pay (%) (TÜVTÜRK)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
	Pay (%) MMO	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
	Pay (%) TÜİK	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
TOPLAM (TÜVTÜRK)		(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
TOPLAM (MMO)		(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
TOPLAM (TÜİK)		(....)	(....)	(....)	(....)	(....)

¹² Satılan kit adetlerine ilişkin bilgiler ilgili teşebbüsler tarafından sunulan rakamlardır.

Kaynak: Teşebbüs ve kuruluşlardan gönderilen bilgi ve belgeler

- (58) Teşebbüslerin 2013-2016 yılları arasındaki kit satışlarından elde ettikleri gelire göre pazar paylarına ise aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 6: Teşebbüslerin Net Satış Gelirlerine Göre Pazar Payları (%)

	2013	2014	2015	2016
ATİKER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DAMLA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İPRAGAZ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
OLGUN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2A	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
POLARİS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	~100,00	100,00	100,00	~100,00

Kaynak: Teşebbüsler tarafından gönderilen bilgiler

- (59) Tablo 5'te yer alan verilerden görülebileceği üzere, TÜİK verilerine göre 2017 yılında ATİKER'in pazar payı %(.....)olarak gerçekleşmiştir. Öte yandan TÜİK verileri, ilk beş teşebbüsün pazar payları toplamının %90-95 seviyelerine ulaştığına işaret etmektedir. 2017 yılında ilk beş teşebbüsün pazar payları dikkate alındığında HHI endeksinin 3.800-3.900 düzeylerinde olduğu görülmektedir. Tablo 6'da yer verilen bilgiler çerçevesinde ise teşebbüsün 2016 yılı pazar payı %(.....)olarak gerçekleşmiştir. Bu bakımdan, farklı yöntemlerle yapılan hesaplamalarla ATİKER'e atfedilebilecek en düşük pazar payı dahi %40 eşliğinin üzerinde görünmektedir. Bu bağlamda, yukarıda yer alan veriler ışığında, ilgili pazarın yoğunlaşmış bir yapıda olduğu ve dolayısıyla dikey kısıtlamaların rekabeti kısıtlayıcı etkisi doğurmasının muhtemel olduğu kanaatine ulaşılmıştır.
- (60) Öte yandan Kılavuz'un 87. paragrafında, rekabet etmeme yükümlülüklerinin markalar arası rekabetin kısıtlanmasına yol açabildiği vurgulanmaktadır. Zira rekabet yasağı koşulu içeren dağıtım anlaşmaları pazar kapama etkisi yaratarak diğer markaların pazara erişimini engelleyebilmektedir. Tablo 2 ve Tablo 3'te aktarılan bilgiler çerçevesinde, Türkiye genelinde ve neredeyse bütün illerde en fazla bayi sayısının ATİKER'e ait olduğu görülmektedir. TSE tarafından iletilen bilgi ve belgelere göre; toplam 1.463 servisten yalnızca 342 adedinin tek bir distribütör/üretici ile anlaşması bulunmakta, geri kalan 1.121 teşebbüsün en az iki distribütör/üretici ile anlaşması bulunmaktadır. Bu kapsamda, sektörde servislerin genellikle birden fazla markanın ürünlerini satıp pazarladıkları, az sayıda servisin ise tek teşebbüsle çalışmayı tercih ettiği anlaşılmaktadır. TSE verilerine göre ATİKER ve rakiplerinin toplam bayi sayısına oranla sahip oldukları bayiliklerin illere göre oranına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 7: ATİKER ve Başlıca Rakiplerinin Bayi Sayılarına Göre Payları (% , 2017)

İL	ATİKER (Atiker ve Wentgas) ¹³	İPRAGAZ	2A	DAMLA	ZAVOLİ	OLGUN
ADANA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ADİYAMAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AFYONKARAHİSAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AĞRI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AKSARAY	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AMASYA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ANKARA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ANTALYA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ARTVİN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AYDIN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BALIKESİR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

¹³ Parantez içerisinde gösterilen rakamlar, sözü edilen ilde yalnızca Atiker ve Wentgass bayisi olarak faaliyet gösteren teşebbüs sayısını ifade etmektedir.

BARTIN	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Tablo 7'nin devamı:

İL	ATİKER (Atiker ve Wentgas) ¹⁴	İPRAGAZ	2A	DAMLA	ZAVOLİ	OLGUN
BATMAN	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BAYBURT	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BİLEÇİK	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BİNGÖL	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BİTLİS	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BOLU	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BURDUR	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
BURSA	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
ÇANAKKALE	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
ÇANKIRI	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
ÇORUM	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
DİYARBAKIR	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
DÜZCE	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
EDİRNE	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
ELAZIĞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
ERZİNCAN	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
ERZURUM	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
ESKİŞEHİR	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
GAZİANTEP	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
GİRESUN	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
GÜMÜŞHANE	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
HATAY	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
İĞDIR	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
ISPARTA	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
İSTANBUL	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
İZMİR	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
KAHRAMANMARAŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
KARABÜK	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
KARAMAN	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
KARS	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
KASTAMONU	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
KAYSERİ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
KIRIKKALE	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
KIRKLARELİ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
KİRŞEHİR	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
KİLİS	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
KOCAELİ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
KONYA	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
KÜTAHYA	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
MALATYA	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
MANİSA	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
MARDİN	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
MERSİN	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
MUĞLA	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
MUŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
NEVŞEHİR	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
NİĞDE	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
ORDU	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
OSMANİYE	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
RİZE	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
SAKARYA	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)

¹⁴ Parantez içerisinde gösterilen rakamlar, sözü edilen ilde yalnızca Atiker ve Wentgas bayisi olarak faaliyet gösteren teşebbüs sayısını ifade etmektedir.

SAMSUN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------

Tablo 7'nin devamı:

İL	ATİKER (Atiker ve Wentgas) ¹⁵	İPRAGAZ	2A	DAMLA	ZAVOLİ	OLGUN
SİİRT	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SİNOP	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SİVAS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ŞANLIURFA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ŞIRNAK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TEKİRDAĞ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOKAT	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TRABZON	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
UŞAK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
VAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
YALOVA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
YOZGAT	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ZONGULDAK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (61) Tablo 7 incelendiğinde; Türkiye genelindeki toplam bayi sayısının % (.....)'unun ATİKER bayisi olduğu, ATİKER'in en yakın rakibinin ise % (.....) oranında kaldığı görülmektedir. Bu kapsamda teşebbüsün pazarda önemli bir bayilik ağına sahip olduğu anlaşılmaktadır. ATİKER'in piyasada en büyük pazar payını haiz teşebbüs oluşu, pazarın genelinde ve iller bazında en çok bayi sayısına sahip olması, mevcut yapıda bayilerin büyük bir kısmının en az iki markaya birden hizmet vermesi dikkate alındığında, Sözleşme'nin markalar arası rekabeti kısıtlayıcı etkilere yol açmasının olası olduğu anlaşılmaktadır.
- (62) Sözü edilen gerekçelerle başvuruya konu Sözleşme'nin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğu, bu nedenle Sözleşme'ye aynı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır.

G.7.2. Grup Muafiyeti Değerlendirmesi

- (63) Bildirim konusu Sözleşme'nin grup muafiyetinden yararlanıp yararlanmadığının 2017/3 sayılı Tebliğ ve 2002/2 sayılı Tebliğ hükümleri çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

G.7.2.1. 2017/3 Sayılı Tebliğ Bakımından Değerlendirme

- (64) 2017/3 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi "yeni motorlu taşıtların alımı, satımı veya yeniden satımı; motorlu taşıtların yedek parçalarının alımı, satımı veya yeniden satımı ve motorlu taşıtlara yönelik bakım ve onarım hizmetlerinin sağlanması konulu dikey anlaşmaların, dikey sınırlamalar içermeleri halinde, bu Tebliğde düzenlenen koşullara uymak kaydıyla, 4054 sayılı Kanunun 4 üncü maddesindeki yasaklamadan Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf tutulmalarını kapsar" hükmünü amirdir. Özellikle satış sonrası hizmetlerde yedek parça temini ve montajına ilişkin olarak yapılan dikey anlaşmalar grup muafiyetine konu olmaktadır.
- (65) LPG dönüşüm kitlerinin yedek parça sayılıp sayılmayacağı ve dolayısıyla bildirim konu Sözleşme'nin 2017/3 sayılı Tebliğ hükümleri çerçevesinde değerlendirilip değerlendirilmeyeceğinin tespiti için yedek parça tanımının irdelenmesi gerekmektedir. 2017/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin Açıklanmasına Dair Kılavuz, yedek parçaların tanımına ilişkin yaptığı

¹⁵ Parantez içerisinde gösterilen rakamlar, sözü edilen ilde yalnızca Atiker ve Wentgass bayisi olarak faaliyet gösteren teşebbüs sayısını ifade etmektedir.

açıklamada; motorlu taşıtın kullanımı için gerekli olmayan, radyo, CD çalar, araç kitiyle GSM tesisatı, yön bulma sistemi veya bagaj rafı gibi aksesuar niteliğindeki ürünlerin yedek parça olarak kabul edilmeyeceğini ifade etmektedir. Dolayısıyla yedek parça, aracın üretim bandında takılan ve o aracın sorunsuz ve teknik özelliklerine uygun olarak çalışmasını sağlayan parçalar olarak tanımlanabilmektedir. Bir başka deyişle, tüketicinin satın aldığı aracı bahse konu parçalar olmaksızın aracın teknik özelliklerine uygun kullanamayacak olması yedek parça tanımı bakımından önemli bir husustur.

- (66) Kurul'un 20.06.2013 tarih ve 13-39/500-221 sayılı *Atiker* kararında konuyla ilgili olarak,
- “LPG dönüşüm kitlerine bakıldığında ise dosya konusu olay çerçevesinde incelenen dönüşüm kitlerinin üretim bandında takılmadığı, tüketiciler tarafından yakıt maliyetinde tasarruf sağlamak amacıyla ihtiyari olarak sonradan monte ettirildiği görülmektedir. Bu nedenle LPG dönüşüm sistemlerinin yedek parça olarak kabul edilemeyeceği ve bildirim konu sözleşmenin 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamında değerlendirilemeyeceği kanaatine varılmıştır.”*

ifadeleri yer almaktadır. Öte yandan ATİKER tarafından, dünyada birçok otomobilin üretim hattından sadece LPG yakıtlı olarak imal edildiği belirtilmiştir. Bununla birlikte, teşebbüs tarafından sadece LPG yakıtlı olarak imal edilen araçlara ilişkin somut herhangi bir veri sunulmamıştır.

- (67) Amerika Birleşik Devletleri Enerji Birimi¹⁶ verilerine göre; propan araçlar olarak da adlandırılan söz konusu araçları iki sınıfta incelemek mümkündür. Bunlardan birincisi yalnızca LPG'li araçlar, ikincisi ise benzin&LPG'li araçlardır. OEM'ler tarafından üretilen söz konusu araçlardan benzin&LPG'li olanlar genellikle yine fabrika çıkışı sonrasında anlaşmalı teşebbüs tarafından monte edilmektedir. Bu tadilat işlemi ile aracın motor garantisinin bozulmasının önüne geçilmektedir.
- (68) İşbu dosya kapsamında yapılan inceleme ve açıklamalar ışığında, otogaz LPG kitlerinin 2017/3 sayılı Tebliğ'de belirtilen haliyle bir araç aksesuarı olmadığı açıktır. Öte yandan, 2017/3 sayılı Tebliğ'de getirilen yedek parça tanımı ile ulaşılmak istenen ana amacın, yedek parça üretimi ve dağıtımında çok markalılığın tesis edilebilmesi olduğunun da vurgulanması gerekmektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde, eşdeğer parça kullanımının teşvik edilmesi yoluyla yedek parça kullanımında ana sanayiye bağımlılığın azaltılarak, bu pazarda rekabetin korunmasını ve güçlendirilmesini öngören hükümlerin, sonradan montajı yapılan otogaz LPG kitleri bakımından uygulanması, hükmün amacıyla bağdaşmayacaktır. Zira yukarıda sözü edilen nedenlerle, bu hükümler esas olarak orijinal yedek parça üreticilerine getirilen rekabet hukuku sınırlamalarını içermektedir¹⁷.
- (69) Kaldı ki, mevcut Sözleşme'nin konusu, OEM'ler tarafından üretilen otogaz LPG'li araçları içermemekte, yalnızca fabrika çıkışı sonrasında servisler (bayiler) tarafından yapılacak montaj ve satış sonrası hizmetlerini kapsamaktadır. Bir başka deyişle, işbu dosya konusu anlaşmanın OEM'ler tarafından üretim bandında montajı yapılan kitlerle bir ilgisi bulunmamaktadır. Bu bakımdan, dosya bağlamında sunulan söz konusu

¹⁶ *United States Department of Energy*. Bkz. <https://www.afdc.energy.gov/vehicles/propane.html> (Erişim Tarihi: 05.03.2018).

¹⁷ Örneğin, 2017/3 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinde yedek parça dağıtım bakımından alıcıya anlaşmanın süresi içinde getirilen her türlü rekabet etmeme yükümlülüğünün Tebliğ'de öngörülen muafiyetten yararlanamayacağı öngörülmektedir. Öte yandan Tebliğ'de, bağımsız yedek parça sağlayıcılarının kurdukları yedek parça dağıtım ağları bakımından bağımsız yedek parça dağıtıcılarına süresi beş yıla kadar olmak üzere getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün grup muafiyetinden yararlanacağı düzenlenmektedir.

bilginin önceki Kurul kararında yer verilen değerlendirmelerin değiştirilmesini gerektirecek nitelikte olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

- (70) Son olarak, Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde, ATİKER'in yüksek pazar payı nedeniyle başvuru konusu Sözleşme her halükarda Tebliğ kapsamını dışında kalacağından, LPG dönüşüm kitleri ve yedek parçalarının 2017/3 sayılı Tebliğ bağlamında yedek parça sayılıp sayılmayacağı tartışmasının işbu kararda nihai bir çözüme kavuşturulmasına gerek bulunmamaktadır.

G.7.2.2. 2002/2 sayılı Tebliğ Bakımından Değerlendirme

- (71) 2002/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde, "*Bu Tebliğ ile sağlanan muafiyet, sağlayıcının dikey anlaşma konusu mal veya hizmetleri sağladığı ilgili pazardaki pazar payının %40'ı aşmaması durumunda uygulanır.*" hükmü yer almaktadır. ATİKER'in Tablo 4'te yer verilen pazar payı incelendiğinde, teşebbüsün pazar payının Tebliğ'de belirtilenin üstünde olması nedeniyle bildirim konu Sözleşme'nin mezkûr Tebliğ ile sağlanan muafiyetten yararlanamayacağı sonucuna varılmıştır.

G.7.3. Bireysel Muafiyet Değerlendirmesi

- (72) Bir anlaşmaya bireysel muafiyet tanınabilmesi için, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan iki olumlu ve iki olumsuz şartı aynı anda karşılaması aranmaktadır. Bu çerçevede bildirim konu Sözleşme'nin bireysel muafiyete uygunluğunun tespiti için mezkûr koşulları sağlayıp sağlamadığı, her bir koşul özelinde ayrı ayrı analiz edilmelidir.

G.7.3.1. Malların Üretim veya Dağıtım ile Hizmetlerin Sunulmasında Yeni Gelişme ve İyileşmelerin ya da Ekonomik veya Teknik Gelişmenin Sağlanması

- (73) ATİKER'in uygulamaya geçirmek istediği Sözleşme'nin 8. maddesine göre; rekabet etmeme yükümlülüğü sadece Atiker ve Wentgass markalarına ilişkindir. Teşebbüs, bu hüküm ile birlikte; sağladığı ürünlerin montajı ve sonrasında servislerin vereceği kaliteyi artırmak ve hizmetin uzman kişilerce güvenli, sorunsuz, tam ve doğru bir biçimde verilmesini sağlamak istediğini belirtmektedir. Bu sayede müşterilerin montaj esnasında ve sonrasında karşılaşacağı sorunların azaltılmasının amaçlandığı ifade edilmekte ve böylelikle verilen hizmetin düzeninin ve kalitesinin artırılacağı ileri sürülmektedir.
- (74) Araçlara takılan motor teknolojisinin gelişmesi ve değişmesiyle LPG dönüşüm sistemlerinin de bu motorlara uygun hale getirilebilmesi için aynı ölçüde gelişmesi ve yenilenmesi gerekmektedir. Dikey anlaşmalar sayesinde rakipler arasında artacak rekabetin bu inovasyon güdüsünü olumlu yönde etkileyeceği ileri sürülebilir. Bu noktada ATİKER, kendi AR-GE çalışmaları ile edindiği bilgi ve teknolojilerini yetkili servislere aktarmak ve bu servislerin basit bir tamirhane görünümünden çıkarak donanımlı ve güvenilir hizmet veren birimler haline gelmesini istemektedir.
- (75) LPG gibi montajı ve bakımı esnasında yapılan en ufak bir hatanın ciddi zararlara hatta can kaybına yol açabildiği, tehlike arz eden ürünlerin kurulmasında ve bakımında kalitenin artırılması, sektördeki gelişmelerin artmasına yardım edebilecektir. Bu doğrultuda başvuruya konu Sözleşme'nin, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendindeki koşulu karşıladığı sonucuna ulaşılmıştır.

G.7.3.2. Tüketicinin Yarar Sağlanması

- (76) Yetkili servislerin tek marka çalışmasıyla birlikte ürün ve montaj kalitesinin sağlanacağı öngörülmektedir. Diğer bir ifade ile LPG kitinin montajı, alanında uzman kişilerce kendisine getirilen teknik yükümlülükler çerçevesinde ve uygun fiziki şartlar altında gerçekleştirilecektir. Bunun tüketici bakımından en büyük getirisi ürün güvenliğinin sağlanmasıdır. Bu sayede LPG'li araç kullanımından kaynaklanan ve montaj hatasına

bağlı hasar ve kayıpların minimuma indirilmesi sağlanabilecektir. Montaj sonrası hizmetler bakımından ise yaşanan arızaların yine alanında uzman kişilerce vakit kaybetmeden tespit edilmesi ve onarım için gereken parçaların hızlı temini tüketici lehine olacak durumlar arasında sayılabilir. Ancak talep edilen rekabet etmeme yükümlüğünün tüketicilerin servisler özelinde birden çok markayı kıyaslama ve buna göre karar verme hakkını sınırlayabileceği de açıktır.

- (77) Diğer taraftan, ATİKER'in yetkili servis sözleşmesi ile bölge sınırlaması getirmeyecek olması, bir ilde birden fazla ATİKER servisinin hizmet vermesine imkan sağlamakta; böylelikle tüketicilerin tercih olanakları genişlemekte ve olası bir sorunda aynı ilde bulunan bir diğer servisten hizmet alabilmeleri mümkün kılınmaktadır. Bu yönüyle anılan Sözleşme'nin, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki şartı yerine getirdiği kanaatine varılmıştır.

G.7.3.3. İlgili Piyasanın Önemli Bir Bölümünde Rekabetin Ortadan Kalkmaması

- (78) Tek marka sınırlaması öngören anlaşmaların rekabet üzerinde esas olarak dört olumsuz etkisi vardır: pazar kapama etkisi, koordinasyon etkisi, mağaza içi rekabeti önleme etkisi ve pahalılık etkisi. Tek marka anlaşmalarının markalar arası rekabette meydana getireceği azalmanın olumsuz etkisi, sağlayıcıların bu tür sözleşmeleri yapabilmek için başlangıçta yoğun şekilde rekabet etmesi ile hafifletilebilir. Ancak bu rekabet, sınırlamanın süresi uzadıkça azalır. Bu nedenle tek marka sınırlamasının süresi ile sağlayıcılar arasında yaşanacak bu rekabete etkisinin dengelenmesi gerekmektedir.
- (79) Buna karşılık tek marka sınırlamalarının rekabet üzerinde olumlu etkileri de bulunmaktadır. Bu etkilerin başında bedavacılık sorununun çözülmesi gelmektedir. Anılan sorun, sağlayıcının markaya değil de perakendeciye yatırım yapması durumunda ortaya çıkmaktadır. Çünkü sağlayıcı perakendeciye bir yatırım yaptığında bu yatırım aynı zamanda onun rakiplerini de bu perakendeciye çekecektir. Böyle bir durumda sağlayıcının yaptığı yatırımları rakiplerine karşı korumak için perakendeci ile tek marka sınırlaması öngören anlaşmalar imzalayabilmektedir. Ancak, yatırımın sadece markaya yapıldığı durumda bu sorundan bahsetmek mümkün olmayacaktır. Bildirime konu işlemde de yatırımın yetkili servislerden çok ATİKER markasına yapılacağı görüldüğünden, bedavacılık sorununun ortaya çıkmasının muhtemel olmadığı kanaatine varılmıştır.
- (80) Sağlayıcının karşılaşılabileceği sorunlardan bir diğeri ise vazgeçme problemidir. Bahse konu sorun, sağlayıcı tarafından alıcıya özgü olarak yapılan yatırımların, sözleşme sona erdikten sonra diğer/yeni alıcılar için kullanılamaması yahut satımı anında değerini önemli ölçüde yitirmesi şeklinde ortaya çıkmaktadır. Sağlayıcı bu yatırımların amortismanı için gereken süre içinde alıcıdan tek marka sınırlamasına uymasını isteyebilir. Somut olaya bakıldığında, Sözleşme'nin 8. maddesinden; ATİKER ile bu sözleşmeyi imzalayacak kişilerin kendi tesislerinde ATİKER'in koyacağı kurallar çerçevesinde faaliyet gösterecekleri anlaşılmaktadır. Dolayısıyla ATİKER'in bu anlamda amorti etmesini gerektirecek alıcıya özgü bir yatırım yapmadığı görülmüştür. Öte yandan, tesisler sözleşme bitiminde yetkili servise kalacağından ATİKER için vazgeçme probleminin oluşmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.
- (81) Rekabet etmeme yükümlülüğünü haklı gösteren bir diğer gerekçe de *know-how* transferidir. Alıcıya sözleşmenin esaslı ve zorunlu unsuru olarak aktarılan bir *know-how*'ın varlığı durumunda sağlayıcı bu bilgiyi korumak üzere rekabet etmeme yükümlülüğü getirebilmektedir. Nitekim, Kılavuz'un 92. paragrafında da, "*Dikey kısıtlamanın know-how transferi ile olan bağlantısı ne kadar fazlaysa, bundan dolayı bir*

etkinlik artışı olması ve bu kısıtlamanın know-how'ı veya ilgili yatırımları korumak için gerekli olması ihtimali de o kadar fazladır.” açıklamalarına yer verilmektedir.

- (82) LPG dönüşüm kiti pazarında *know-how*; yeni motor teknolojilerine uygun LPG kiti üretim, montaj ve bakımı hizmetlerinde ortaya çıkmaktadır. Değişen motor sistemlerine uygun olarak üretilecek LPG dönüşüm kiti hatasız ve doğru montajına ilişkin bilgilerin *know-how* teşkil edebileceği anlaşılmaktadır. Nitekim ATİKER'in hazırladığı Sözleşme kapsamında servislere bu tür bilgi aktarımları gerçekleştireceği ve bu bilginin doğru kullanılmasına yönelik eğitimler vereceği anlaşılmaktadır. Öte yandan, söz konusu eğitimlerin verileceği yetkili servislerin, mevzuat çerçevesinde en az bir makine mühendisi istihdam eden ve TSE tarafından otogaz LPG dönüşüm kiti montaj ve bakım sonrası hizmetlerini yapmak üzere yetkilendirilmiş birimler olduğu göz ardı edilmemelidir. Bu açıdan, yetkili servisin TSE tarafından onaylanan uzmanlığının nerede başlayıp bittiği ve markaya özgü *know-how*'ın nasıl aktarıldığı ve kullanıldığı ayrıca önem taşımaktadır.
- (83) ATİKER tarafından sunulan bilgilere göre, teşebbüsün bayilerine aktardığı *know-how*'ın diğer marka kiti montaj ve satış sonrası hizmetlerinde kullanılması bedavacılık sorunu teşkil etmekte ve münhasırlık, bu sorunun çözülebilmesi için gerekli görülmektedir. Bununla birlikte; dosya kapsamında teşebbüs tarafından, söz konusu eğitim ve markaya özgü olduğu ifade edilen diğer bilgilerin başka otogaz LPG dönüşüm firmaları tarafından nasıl kullanıldığına ilişkin somut herhangi bir veri sunulmamıştır. İlave olarak bayilerden alınan görüşler incelendiğinde, hiçbir bayinin sözü edilen *know-how*'ın içeriğine veya aktarımına dair bir bilgisinin bulunmadığı görülmektedir. Bu bağlamda, teşebbüsün rekabet etmeme yükümlülüğünün *know-how* transferi ile olan bağlantısının yeterince ortaya koyulmadığı sonucuna varılmıştır.
- (84) Tek marka sınırlamaları şeklinde ortaya çıkan rekabet yasaklarının etkileri sağlayıcının pazardaki konumuna bakılarak değerlendirilmektedir. Sağlayıcının pazar payı artıkça rekabet yasaklarının pazar kapama etkisi de büyümektedir. Sağlayıcının pazar gücü değerlendirilirken rakiplerin pazardaki konumuna bakılmaktadır. Rakiplerin yeterince fazla ve güçlü olduğu durumlarda rekabeti bozucu etkiler zayıf olacaktır. Tablo 4'te yer verilen veriler çerçevesinde ATİKER ile pazardaki diğer oyuncuların paylarına bakıldığında, 2017 yılında ATİKER markalarının diğer bütün markaların satış oranına nazaran sahip olduğu yaklaşık pay % (.....) olarak hesaplanmaktadır¹⁸. ATİKER'in en büyük rakipleri % (.....) pazar payı ile 2A ve % (.....) pazar payı ile İPRAGAZ'dır. İlgili pazarda faaliyet gösteren sağlayıcı sayısı fazla olsa da bunların pazar payları itibarıyla ATİKER karşısında güçlü rakipler olarak nitelendirilemeyeceği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla ATİKER'in getireceği tek marka sınırlamaları ile pazarın % (.....) yakın bir bölümünün kapanma riski bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır¹⁹.
- (85) Güçlü alıcıların varlığı da pazarın kapanma riskini azaltan bir diğer faktördür. Güçlü alıcılar, sağlayıcının mal vermekten kolayca vazgeçmesini engelleyebilmektedir. ATİKER'in bildirdiği işlem bakımından ise yetkili servislerin sayıca çok ve dağınık oldukları hiçbirinin tek başına ATİKER'e karşı güçlü alıcı konumunda olamayacağı açıktır. Dolayısıyla seçim yapmak durumunda bırakılan servis ATİKER markasını seçecek ve pazarın rakiplere bu yolla kapanma ihtimali artabilecektir.
- (86) Pazar kapama etkisi perakende seviyesinde daha fazla hissedilmektedir. Çünkü pazara giriş engelleri sağlayıcıların kendi ürünleri için perakende mağaza açamayacakları

¹⁸ ATİKER kendi pazar payını yaklaşık % (.....) olarak tahmin etmektedir.

¹⁹ Konuyla ilgili benzer kararlar için bkz. 10.09.2007 tarih ve 07-70/864-327 sayılı, 05.03.2015 tarih ve 15-10/148-65, 08.02.2018 tarih ve 18-04/54-30 sayılı, 25.12.2014 tarih ve 14-54/920-416 sayılı Kurul kararları.

kadar yüksektir. Öte yandan, perakende seviyesinde getirilen rekabet yasakları mağaza içi rekabeti de engellemek suretiyle markalar arası rekabeti de önlemektedir. Bu nedenle, güçlü durumda olan bir teşebbüsün pazarın küçük bir bölümünü bağlaması bile ciddi rekabet endişelerine yol açabilmektedir.

- (87) Somut olayda, ATİKER'in pazar payının tahmini % (.....) civarında olduğu ve ürünlerini Konya ili dışında yetkili servisler vasıtasıyla sattığı düşünüldüğünde getireceği tek marka sınırlamalarının olumsuz etkilerinin elde etmeyi umduğu etkinlik kazanımlarına nazaran daha büyük olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca ATİKER'in pazar payı ve diğer mevcut teşebbüslerin de ATİKER'i izleyerek tek marka sınırlaması getirebileceği dikkate alındığında pazarın önemli bir bölümünün potansiyel rakiplere kapanma riskinin artacağı görülmektedir. Dolayısıyla bildirim konusu Sözleşme'nin uygulanması durumunda pazarın önemli bir bölümünde rekabetin kısıtlanması riski bulunduğu, bu nedenle Sözleşme'nin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendindeki koşulu sağlamadığı kanaatine varılmıştır.

G.7.3.4. Rekabetin (a) ve (b) Bentlerindeki Amaçların Elde Edilmesi İçin Zorunlu Olandan Fazla Sınırlanmaması

- (88) 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca, ilgili piyasanın önemli bir kısmında rekabetin önemli ölçüde ortadan kaldırılmasına yol açmayacak olsa dahi, bir anlaşmanın tüketicilerin de faydasına olacak şekilde doğuracağı gelişme veya iyileşmelerin rekabeti daha az sınırlayıcı bir yol izlenerek elde edilmesi mümkünse, söz konusu anlaşmaya muafiyet tanınamayacaktır. Buna göre, sınırlama, anlaşmanın ardında yatan temel amaca uygun ve bunun gerçekleştirilmesi için gerekli olmalıdır.
- (89) Başvuruya konu Sözleşme'nin bir yıllık süreler için akdedileceği, taraflarca sona erdirilmedikçe yenileneceği anlaşılmaktadır. Sözleşme'nin taraflar ayrıca feshini ihbar etmedikçe bir yıllık sürenin sonunda yenilenmesi, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi kapsamında Sözleşme'yi belirsiz süreli hale getirmektedir. Bu paralelde, Sözleşme ile getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün belirsiz süreli olmasının bu koşulu sağlamadığı görülmektedir.
- (90) Diğer taraftan, mevcut Sözleşme'nin pazarda yaratacağı olumsuz etkinin, sağlaması beklenen faydalarla kıyaslanması gerekmektedir. Dikey kısıtlamalar, üretim ve dağıtım zincirinin alt seviyelerinde yer alan oyuncuların anlaşma konusu markanın ticari konumunu geliştirmeye yönelik olarak fiyat dışı rekabeti ve hizmet kalitesini artırıcı etkiler yaratabilmektedir. Anılan olumlu etkiler; pazar gücü bulunmayan teşebbüslerin pazarda tutunabilmeleri ve büyüyebilmeleri, bu sayede markalar arası rekabetin artması şeklinde ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla teşebbüslerin pazar gücü yükseldikçe söz konusu olumlu etkiler azalmaktadır. Özellikle tek marka sınırlamaları gibi markalar arası rekabete etki eden kısıtlamalar ürünlerin tüketiciye ulaşmasını engelleyebilmekte ve etkin ve yenilikçi dağıtıcıların pazara girişinin önüne geçebilmektedir.
- (91) ATİKER'in tek marka sınırlaması ile umduğu etkinlik kazanımları, müşterilere verilecek hizmet kalitesinin ve ürün güvenliğinin artması noktasında yoğunlaşmaktadır. Ancak, tek marka sınırlaması bulunmayan yetkili servislere de gerekli bilgi aktarımı ve eğitimin verildiği bilinmektedir. Öte yandan, ATİKER tarafından sunulan bilgi ve belgeler arasında yetkili servislere özgü yatırımların, halihazırdakinden farklı olarak hangi kapsamda ve ne şekilde sunulacağına ilişkin somut bir bilgi yer almamaktadır. Dolayısıyla yetkili servise giden bir tüketicinin fiyat-hizmet karşılaştırması yaparak tercihte bulunma olanağının önemli ölçüde sınırlanması şeklinde ortaya çıkan rekabet karşıtı etkinin ATİKER'in münhasırlıktan beklediği etkinlikten daha yüksek olduğu

anlaşılmaktadır. Sıralanan gerekçeler ile, mevcut muafiyet şartının ATİKER'in uygulamayı planladığı tek marka sınırlaması bakımından karşılanmadığı görülmektedir.

- (92) Ayrıca yukarıda da değinildiği üzere, tek marka sınırlamasının pazardaki olumsuz etkilerine yönelik olarak Sözleşmelerin sağlayacağı olumlu etkiler ve bu olumlu etkilerin ne şekilde işleyeceği konusunda ATİKER tarafından yeterli açıklamaların yapılmadığı görülmektedir. Sonuç olarak; ATİKER'in, rakip teşebbüslerin ve servislerin pazardaki konumu, ürünün nitelikleri ve perakende düzeyinde bir sınırlamanın getiriliyor olması, *know-how* devri konusunda açıklık olmaması hususları dikkate alındığında, mevcut Sözleşme'nin rekabeti zorunlu olandan fazla sınırlandıracağı ve dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendindeki koşulun sağlanmadığı kanaatine varılmıştır.
- (93) Yukarıda yer verilen bilgi ve açıklamalar çerçevesinde, bildirim konu Sözleşme'nin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (d) bentlerindeki koşulları karşılamaması hasebiyle muafiyetten faydalanamayacağı sonucuna ulaşılmıştır.
- (94) Diğer yandan, teşebbüsün menfi tespit/muafiyet başvurusunun reddedilmesi halinde araçlarda kullanılan otogaz sektörünün tüm ihtiyaçlarıyla beraber bir bütün olarak değerlendirilmesi ve genel bir tebliğ hazırlanması talebinin karşılanması da mümkün görünmemektedir. Zira, bireysel muafiyetin koşullarını sağlayamayan bir anlaşmanın, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasında gösterilen şartların gerçekleşmesi halinde, belirli konulardaki anlaşma türlerine bir grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarılabileceğini düzenleyen hüküm kapsamında değerlendirilebilmesinin mümkün olamayacağı kanısına varılmıştır.

H. SONUÇ

(95) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

- Ömer Atiker Makine Metal İnş. ve Yak. Sis. İth. İhr. A.Ş. ile yetkili servisleri arasında imzalanması planlanan “Münhasır Yetkili Servis Sözleşmesi”nin 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında olduğuna, dolayısıyla Sözleşme’ye menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,
- Sözleşme’nin 2017/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ile tanınan grup muafiyetlerinden yararlanamayacağına,
- 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinde yer alan koşulların tümünü karşılamaması nedeniyle Sözleşme’ye bireysel muafiyet tanınamayacağına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.